
WOLNY RYNEK**Będzie łatwiej o pomyłkę w stawce VAT**

Jest już projekt rozporządzenia w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU). Kłopot w tym, że zmiany w klasyfikacji muszą być związane ze zmianami w ustawach podatkowych. PKWiU miałyby zacząć obowiązywać od stycznia 2009 r., a zmiany w ustawach podatkowych dopiero od lipca 2009 r. (VAT) i stycznia 2010 r. (po-

datki dochodowe). Może to przysporzyć podatnikom kłopotów. Nie będą wiedzieć, którą klasyfikację stosować. Łatwiej też będzie o pomyłkę w zaklasyfikowaniu towaru lub usługi i zastosowanie niewłaściwej stawki VAT, co oznacza konsekwencje finansowe.■

strony 2-305-09-2008, Gazeta Prawna

Nowa PKWiU 2008

- **ZMIANA PRAWA** Jest już gotowy projekt nowej PKWiU, opartej na klasyfikacjach unijnych
- **PKWiU 2008** ma zastąpić od 1 stycznia 2009 r. klasyfikację obowiązującą od 1997 roku
- **Zdaniem ekspertów** nowe regulacje spowodują kłopoty przy rozliczeniach z fiskusem

EWA MATYSZEWSKA

ewa.matyszewska@infor.pl

Jest już gotowy projekt nowego rozporządzenia w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU). Ma ono wprowadzić PKWiU 2008 od 1 stycznia 2009 r.

ANALIZA

Nowa klasyfikacja zastąpi PKWiU 1997. To już kolejna próba zmiany klasyfikacji statystycznej, stosowanej m.in. do rozliczeń podatkowych. Już od początku 2008 roku miała obowiązywać nowa PKWiU. Niestety, nie udało się jej wprowadzić. Tym razem zmiany wymuszają na nas przepisy wspólnotowe. 4 czerwca 2008 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zostało opublikowane rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 451/2008 z 23 kwietnia 2008 r. ustanawiające nową klasyfikację statystyczną produktów według działalności (CPA). Klasyfikacja ta wchodzi w życie 20 dnia po jego opublikowaniu i stosowana ma być od 1 stycznia 2009 r.

Europejska CPA jest bazą dla polskiej PKWiU. Polski ustawodawca nie ma więc wyjścia: zmiany musi wprowadzić. Kłopot w tym, że zmiany w klasyfikacji muszą być związane ze zmianami w ustawach podatkowych. Dotyczy to zarówno podatku dochodowego, jak i VAT. Oczywiście Ministerstwo Finansów zdaje sobie z tego sprawę. Jednak jest jedno ale... harmonogram prac MF zakłada, że nowa PKWiU miałaby zacząć obowiązywać od 1 stycznia 2009 r. Natomiast zmiany w ustawach podatkowych od lipca 2009 r. (VAT) i od 1 stycznia 2010 r. (podatki dochodowe).

Zdaniem ekspertów, nowa klasyfikacja jest niezbędna. Tyle że propozycja resortu finansów może przysporzyć podatnikom wielu kłopotów. Nie będą oni wiedzieć, którą klasyfikację stosować od stycznia 2009 r. Poza tym nowa PKWiU może nie pasować do przepisów podatkowych. A stąd już prosta droga do niewłaściwych rozliczeń z fiskusem, co może okazać się dla podatników wyjątkowo kosztowne. Dlaczego?

Od PKWiU zależą m.in. stawki VAT. Nieprawidłowe rozliczenie z fiskusem to z kolei konieczność zapłaty zaległości podatkowych wraz z odsetkami oraz sankcji karnych skarbowych (grzywnien).

Zmiany w UE

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 451/2008 z 23 kwietnia

ZASADY STOSOWANIA POLSKIEJ KLASYFIKACJI WYROBÓW I USŁUG

SYSTEM POWIĄZAŃ PKWiU

	ŚWIAT	UNIA EUROPEJSKA	POLSKA
Klasyfikacje działalności	ISIC (Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Rodzajów Działalności)	NACE (Nomenklatura Działalności we Wspólnocie Europejskiej)	PKD (Polska Klasyfikacja Działalności)
Klasyfikacja produktów (wyroby+usługi)	CPC (Centralna Klasyfikacja Produktów)	CPA (Klasyfikacja Produktów według Działalności)	PKWiU (Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług)
Nomenklatury pochodne produktów	—	Lista PRODCOM (Produkty Wspólnoty)	PRODPOL (Nomenklatura do badania wyrobów przemysłowych do sprawozdawczości bieżącej i rocznej)

Co to jest PKWiU

- 1 PKWiU ma zastosowanie w statystyce, ewidencji, dokumentacji, rachunkowości
- 2 PKWiU jest jedną z najczęściej wykorzystywanych w firmach statystyk, obejmującą wszelkie produkty i usługi
- 3 Posługiwanie się nią jest niezbędne przy sprzedaży towarów i usług, do których zastosowanie ma obniżona stawka VAT

Cele podatkowe PKWiU

Obecnie PKWiU z 1997 roku należy stosować dla następujących celów:

- podatku od towarów i usług
- poboru akcyzy i obowiązku oznaczania znakami akcyzy na terytorium Polski
- opodatkowania CIT, PIT oraz zryczałtowanym podatkiem dochodowym w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz karty podatkowej

CO DALEJ Z KLASYFIKACJAMI

- Rozporządzeniem Rady Ministrów z 19 grudnia 2007 r. przedłużono stosowanie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług do celów podatkowych do końca **31 grudnia 2008 r.**
- Harmonogram prac Ministerstwa Finansów na 2008 rok zakłada, że ustawy podatkowe oparte na nowej PKWiU 2008 wejdą w życie odpowiednio:
 - ustawa o podatku od towarów i usług – od 1 lipca 2009 r.
 - ustawy o podatkach dochodowych (m.in. od osób prawnych, od osób fizycznych) – od 1 stycznia 2010 r.

2008 r. ustanawiające nową klasyfikację statystyczną produktów według działalności (CPA) uchyliło rozporządzenie Rady (EWG) nr 3696/93 (Dz.Ur. UE L 145 z 4 czerwca 2008 r., str. 65). Celem tego rozporządzenia jest ustanowienie nowej klasyfikacji produktów uwzględniającej rozwój gospodarki.

Jak wskazuje Waldemar Żuchowski, konsultant podatkowy w ITA Doradztwo Podatkowe, ze względu na wykorzystywanie dotychczas w polskich przepisach podatkowych PKWiU 1997 i konieczność wprowadzenia do nich nowej klasyfikacji PKWiU 2008, 16 lipca 2008 r. w Kancelarii Premiera odbyła się konferencja uzgodnieniowa na temat harmonogramu prac prowadzących do wdrożenia do przepisów prawa podatkowego nowej PKWiU 2008 od 1 stycznia 2009 r. Po spotkaniu został opracowany w Ministerstwie Finansów projekt harmonogramu, który zakłada m.in., że ustawy podatkowe oparte na

PKWiU 2008 wejdą w życie odpowiednio: ustawa o VAT od 1 lipca 2009 r., ustawy o podatkach dochodowych (m.in. od osób prawnych, od osób fizycznych) od 1 stycznia 2010 r.

– Wprowadzenie nowej klasyfikacji spowoduje konieczność dostosowania dotychczasowych regulacji prawnych do nowej klasyfikacji PKWiU 2008. Zgodnie z projektem rozporządzenia Rady Ministrów oznacza to wprowadzenie zmian m.in. w przepisach dotyczących podatku od towarów i usług, podatku dochodowym od osób prawnych i od osób fizycznych – tłumaczy Waldemar Żuchowski.

Od razu jednak dodaje, że zmiana klasyfikacji statystycznej potrzebnej do rozliczeń VAT niesie ryzyko powstania pewnych problemów.

– Opieranie się na klasyfikacjach statystycznych, które tracą aktualność sprawi, że przedsiębiorcy będą mieli problemy z prawidłowym zakwalifikowaniem, a w efekcie i opodatkowaniem nowych towa-

1

stycznia
2009 r.

od tego dnia
miałyby zacząć
obowiązywać
nowa
PKWiU 2008

przysporzy problemów podatnikom

rów i usług – ostrzega Waldemar Żuchowski.

Zmiana klasyfikacji nie wpłynie jednak na sposób opodatkowania VAT. Zgodnie bowiem z art. 41 ust. 14 ustawy o VAT, zmiany w klasyfikacjach statystycznych wprowadzone po wejściu w życie tej ustawy nie powodują zmian w opodatkowaniu podatkiem. Nie mogą zatem zmienić np. stosowanej dla danego towaru stawki.

– Trzeba też pamiętać, że podatnicy będą zobligowani przyjąć nowe zasady tylko wtedy, gdy zmiany w PKWiU zostaną uwzględnione w ustawie – wskazuje ekspert ITA Doradztwo Podatkowe.

Kontrowersyjna PKWiU

Odwoływanie się w ramach przepisów o VAT do klasyfikacji statystycznych budzi liczne wątpliwości, jeśli chodzi o zgodność z prawem wspólnotowym. Na ten aspekt zwracaliśmy uwagę na łamach GP już wielokrotnie. W kontekście zmian w klasyfikacjach uwagę zwraca na niego także Andrzej Nikończyk, doradca podatkowy w spółce Doradztwa Podatkowego Ożóg i Wspólnicy. Przekonuje on, że dyrektywa VAT nie odwołuje się do klasyfikacji statystycznej, a odwołania zawarte w polskiej ustawie powodują liczne niezgodności z przepisami unijnymi. Sama klasyfikacja ma jednak istotne znaczenie choćby dla celów statystycznych i wymaga dostosowania do zmian na poziomie wspólnotowym. Inaczej nie byłoby możliwości porównania danych statystycznych.

– Kolejna zmiana PKWiU powoduje potrzebę rezygnacji z odwoływania się na potrzeby VAT do takich klasyfikacji w ogóle. Natomiast stosowanie dla VAT innego PKWiU niż dla celów statystycznych może być przyczyną licznych błędów – argumentuje Andrzej Nikończyk.

Odpowiedź na potrzeby rynku

Potrzeba wprowadzenia nowej klasyfikacji PKWiU i uaktualnienia nowych pozycji klasyfikacyjnych wynika z dynamicznych zmian rynkowych powodujących powstawanie nowych wyrobów i usług. Zdaniem Radosława Czunkiewicza, eksperta z Kancelarii Prawnej Grynhoff Woźny Małiński, to właśnie zmiany na rynku wymuszające konieczność klasyfikowania nowo powstałych produktów według obowiązującej klasyfikacji PKWiU powodują po stronie podmiotów gospodarczych uzasadnioną obawę co do zasadności przyjętych ustaleń. Przyporządkowując do odpowiedniego grupowania klasyfikacji nowy towar lub nową usługę, która nie jest w klasyfikacji bezpośrednio wymieniona, łatwo popełnić błąd. Tymczasem ustalenie prawidłowe-

go kodu związane jest np. z zastosowaniem właściwej stawki VAT.

– Wprowadzenie nowej klasyfikacji PKWiU jest potrzebne, jednak zakres jej obowiązywania musi odnosić się do wszystkich obszarów, nie zaś, jak przewiduje ustawodawca, z wyłączeniem obowiązywania (okresowym) np. dla celów podatkowych – podkreśla Radosław Czunkiewicz.

Obecny projekt nie zmienia w konsekwencji sytuacji przedsiębiorców, którzy w związku z powiązaniem ustaw podatkowych z PKWiU zmuszeni są do klasyfikacji często innowacyjnych usług czy wyrobów według starych, nieaktualnych zasad. Klasyfikacji z dużym ryzykiem błędu.

Również Andrzej Pośniak, doradca podatkowy w Kancelarii CMS Cameron McKenna,

uważa, że postępujący rozwój gospodarczy i społeczny, w tym pojawiające się nowe rodzaje towarów i usług, powoduje konieczność odpowiedniego dostosowywania obowiązujących przepisów na bieżąco. W szczególności konieczność ta dotyczy PKWiU.

– Warto jednak pamiętać, że każda tego typu zmiana powinna być głęboko przemyślana, albowiem tego typu klasy-

fikacje są punktem odniesienia dla znaczącej liczby różnego rodzaju regulacji prawnych i pozaprawnych – konkluduje Andrzej Pośniak.

Jak się wydaje, mając to na względzie, ustawodawca utrzymuje stosowanie starej wersji PKWiU dla potrzeb podatkowych, co ma na celu m.in. zapewnienie jednolitości stosowania prawa podatkowego – przekonuje dalej ekspert.

Powstaje jednak pytanie, czy aby nowoczesna PKWiU nie powinna mieć zastosowania dla celów podatkowych nieco wcześniej, niż jest to w planach rządu. ■

Pisaliśmy o tym

■ Od 2008 roku nowa PKWiU – GP nr 154/2007

www.gazetaprawna.pl/archiwum